

Euskal Herriko Unibertsitateko Urrezko Domina emateko ekitaldia

Gipuzkoako Foru Aldundia (2022) Markel Olano, Gipuzkoako diputatu nagusia

Errektore anderea
Euskal Herriko Unibertsitateko kideak
Herri ordezkariak
Lagunak,

Egun on denoi,

Ohore bat da niretzat gaurkoan, Gipuzkoako diputatu nagusi bezala, ekitaldi honetan parte hartzea. Eta, zer esanik ez, Foru Aldundiaren izenean, Euskal Herriko Unibertsitatearen Urrezko Domina jasotzea.

Ez da ohikoa, izan ere, erakunde publiko batek errekonozimendua jasotzea bizi ditugun gara nahasi hauetan. Hori dela eta esanahi berezia du ekitaldi honek guretzat; erakunde ikuspegitik ohorez eta ilusioz jasotzen dugun oroigarria da gaurkoa.

Horregatik, hasteko, esker onezko hitzak egin nahi nituzke.

Irakurri izan dut, denboraren poderioz, oroitzapen bilakatzen dela esker ona. Baina, gainontzeko oroipenekin alderatuz, bihotzetik sortzen den sentimendua dela. Gerora ere, buruan gorde beharrean, bihotzean gordetzen den sentimendua.

Foru Aldundia osatzen dugun pertsona guztien izenean, beraz, eskerrik asko bihotz bihotzez.

Hitz hauek esatean, gainera, azken hamarkadetan gure erakundean lan egin duten foru langile eta ordezkari publiko guztiak izan nahi nituzke gogoan. Unibertsitatearen sorreratik bertatik datorrelako Aldundiak campus honekin izan duen konpromisoa eta hartu-emanak.

Harreman emankor horretan parte hartu duten pertsona denak ditugu gogoan.

Ez naiz asko luzatuko.

Zuen baimenarekin, baina, Gipuzkoarentzat eta, oro har, euskal gizartearentzat funtsezko irizten ditudan hiru ideia jorratu nahiko nituzke, labur bada ere. Eztabaida eta ezberdintasun oroz gaindi, guztion artean babestu eta indartu beharreko hiru gai dira, nire iritziz. Gure herriaren etorkizunerako funtsezko hiru ideia.

Lehena, zientzia eta arrazoimena

Gipuzkoak azken hamarkadetan lortu duen garapen sozio-ekonomikoaz hitz egitean, ezinbestekoa da azpimarratzea lehen mailako erakundeak dauzkagula hezkuntzaren eta ezagutzaren eremuetan. Horien artean nagusienetako bat, nagusia ez bada, Euskal Herriko Unibertsitatea.

Gure lurraldeak, Euskadi osoak bezala, hezkuntzaren eta jakintza zientifikoaren aldeko apustua egiten du. Horri esker, etenik gabe, aurrera egin dugu gizarte demokratiko, ireki eta aurreratu bat eraikitzeke lanean. Ibaetako campus hau aitzindari izan da ahalegin horretan: bertako fakultateak, gune akademikoak, berrikuntza eta ikerkuntza zentroak, horren lekuko.

Izan ere, gizarte moderno batek, zientziaren eta ezagutzaren bitartez, konponbide partekatua bilatu behar dizkie desafio konplexuei, arazo zahar eta berriei. Unibertsitatearen zeregina funtsezkoa da ahalegin kolektibo horretan.

Hil hala biziko gaia dugu honako hau. Izan ere, asmatzen ez badugu zientziaren eta arrazoimenaren alde egiten, balio horiek gizartean saretzen eta zabaltzen, etorriko dira muturreko populismoak, etorriko dira populismo xenofoboak, etorriko da autoritarismoa, eta kalte egingo diote demokraziari, bizikidetzaren demokratikoari berari.

Bigarren ideia: euskararen biziberritzea

Ukaezina da azken 40 urteotan gure hizkuntzaren normalizazioaren alde urrats benetan inportanteak eman ditugula. Aurrerapauso nagusi horietako asko, zalantzarik gabe, Euskal Herriko Unibertsitatearen eskutik etorri dira. Aldundia ere saiatu da bere ekarpena egiten, gainontzeko euskal erakundeekin batera.

Bidean trabak izan badira ere, eta badiraute ere, bagoaz aurrera. Euskarak milaka hiztun irabazi ditu, gaztetu egin da; baina erronka berriak ere sortu dira tartean, gainditu beharrekoak, nahitaez, biziberritzean aurrera egin nahi badugu.

Gaztelaniaz bizi den gazte jendea, euskaratik urrun sentitzen diren pertsonak, atzerritik gurera etorri direnak, lan mundu erdaldunean bizi direnak edota euskara hezkuntza eremura mugatzen dutenak. Badira euskarara eta euskal kulturara hurbildu behar ditugun hainbat eta hainbat herritar. Gerturatze hori lortu gabe, ezinezko izango da gurean egiazko hizkuntza berdintasun bat gauzatzea.

Datu soziolinguistikoei erreparatzen badiegu, Gipuzkoa da lurralde euskaldunena. Abantaila dugu horretan, baina baita ardura ere. Gehiago egiteko eta arrisku handiagoak hartzeko aukera daukagu.

Ahalegin partekatu honetan ere elkarlanean jarduteko borondatea berretsi nahiko nuke, gaurkoan.

Hirugarren eta azken ideia nagusia: elkarlana

Gaur egun, aldaketa ekonomikoak, sozialak eta politikoak oso azkar ari dira gertatzen. Izugarri eragiten diote gure gizartearen izaerari, baina orobat sortzen dituzte errealitatea eraikitzeko baldintza eta denbora berriak. Hau da, azkar egokitzen ez diren komunitateek dekadentzia dute patu; eraldaketa azkarra eta sistemikoa egiteko gaitasuna duten herrialdeek, berriz, aurrera egingo dute, eta garapen ekonomikorako eta gizarte-kohesiorako baldintzak sortuko dituzte.

Gu ez gara bizi gizarte lasai batean, non denbora poliki-poliki igarotzen den; konplexutasun handiz eta oso azkar aldatzen den gizarte bat gara.

Testuinguru honetan, lankidetzazko gobernantza ardatz hartuta, elkarlanerako testuinguru berri bat garatu du azken bost urteotan Gipuzkoak: Etorkizuna Eraikiz.

Etorkizuna Eraikiz es un marco de colaboración entre instituciones, universidad, sociedad organizada y ciudadanía. El trabajo en común con la Universidad del País Vasco está siendo muy fructífera, también en esta iniciativa.

Pero, ¿por qué situar la colaboración en el núcleo de actuación de nuestras entidades, en tanto que instituciones públicas?

La globalización ha limitado considerablemente la capacidad de transformación de las estructuras políticas. El desarrollo de un pueblo o de una comunidad política está condicionado, más allá de las estructuras políticas, por otras estructuras y por muchos agentes económicos y sociales.

Se ha debilitado el carácter comunitario de nuestras sociedades y, por lo tanto, las condiciones de desarrollo y legitimación del espacio público no pueden basarse exclusivamente en estructuras públicas. Esta situación nos lleva a superar las condiciones de gobernanza clásica que hemos conocido en el pasado; a redefinir el espacio público incorporando estructuras públicas y sociales para ganar capacidad de transformación en las políticas públicas.

Horregatik guztiagatik, inoiz baino garrantzia handiagoa du elkarlanak gaur egun. Lankidetzaren ezinbesteko baldintza da ekonomia aurreratu bat garatzen jarraitzeko, gizarte babesean egitura berritzaileak lantzeko eta gure hizkuntzari bultzada berri bat emateko, besteak beste.

Ezinbesteko baldintza da, azken batean, gure garaiko desafio nagusiei arrakastaz aurre egiteko. Ezinbesteko baldintza, gure lurraldea gerora begira eraldatzen jarraitzeko.

Azken 40 urteotan fruitu garrantzitsuak eman ditu Euskal Herriko Unibertsitatearen eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren arteko elkarlanak. Oinarri sendo bat landu dugu, gainera, gaur egungo eta etorkizuneko desfioei arrakastaz aurre egiteko.

Urrezko Domina hau jasotzean, foru erakundearen izenean, lankidetzaren horren balioa goraiatu, berretsi eta azpimarratu nahi dut.

Jarrai dezagun elkarlanean ezagutza partekatzen, zientzia eta berrikuntza hauspotzen, kultura nahiz sormena lantzen, gizartearen partaidetzari bidea ematen.

Gipuzkoa eta Euskadi izan daitezten, aurrerantzean ere, komunitate sendo eta kohesionatu bat, ekonomia aurreratu batekin, gizarte desberdintasunei mugak jarriko dizkiena, eta bere hizkuntza eta kulturari leio berriak zabalduko dizkiena.

Eskerrik asko,